[...] II. ч. 7[...] Середа, 8. квітня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration; Reichsstrasse 34.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном:
місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки — 2 зол.
5 чеських корон — 1 зол.

Війна проти Англії на Балкані

БЕРЛІН, 8. IV. — В неділю 6. квітня ц. р. міністр д-р Ґебельс відчитав у міністерстві пропаганди Великонімеччини денний наказ до німецької армії та відозву канц. Гітлера до німецького народу. Фірер зайняв у тій відозві становище до останніх подій у Югославії. Опісля мін. закордонних справ фон Рібентроп відчитав заяву німецького уряду перед представниками закордонної і німецької преси. Всі німецькі радіовисильні подали денний наказ і відозву, опісля кількакратно їх повторювали впродовж дня.

Похід німецьких військ у Югославії

БЕРЛІН, 6. IV. — Німецькі війська, що перейшли в ранніх годинах 6-го квітня ц. р. кордони Югославії і Греції, зломили спротив ворога й переможно йдуть уперед. Відділи німецької армії перейшли югославянський і грецький кордони тому, що британські війська, які висіли на території Греції, посувалися в північному напрямі з метою получитися із збройними силами Югославії. Сильні ескадри німецьких бомбовиків і ловецьких літаків заатакували 6-го ц. м. численні мілітарні й важні військові обекти в Югославії. Осередком атаки була твердиня Білгород, що її атакували тричі цього дня боеві ескадри німецьких літаків. Згідно з вістками, що надійшли до Головного Командування Німецьких Збройних Сил, атаки німецьких літаків були дуже успішні. Німецькими бомбами знищене летовище й касарні в місті, між ними касарні ґвардійського полку. У багатьох військових обектах виникли пожежі, що їх не вдалося погасити до вечора. В околицях залізничого двірця в Білгороді були особливо великі знищення. Крім того обкидано бомбами та обстріляно скорострільним вогнем інші летовища. Одночасно італійські літаки атакували летовища в Герцеговині.

У повітряних боях німецькі літаки зістрілили першого дня, — згідно з дотеперішніми вістками, — 24 ворожі літаки, при чому втратили лише два власні літаки. Дальші 44 ворожі літаки знищені на землі. Крім того треба сподіватися, що знищено ще деяку кількість літаків на землі, або бодай поважно ушкоджено.

По переході сербської і грецької границі німецькі війська ввійшли в контакт із ворогом і, не зважаючи на важкі теренові труднощі й ворожу протиоборону, посуваються пляново наперед. Операції армії підтримує з успіхом летунство.

У північній Африці німецько-італійські змоторизовані відділи й панцирні війська далі переслідують ворога, який намагався даремне робити спротиви в поодиноких місцях. До неволі попало багато полонених і здобуто багато военного матеріялу. На південь від Феррерських островів німецькі літаки затопили торговельний корабель містоти 3.000 тон, а біля Ферт Офорт знищили два інші кораблі та ушкодили чотири торговельні кораблі

Поцілено важними бомбами військові обекти в одній фабриці у Шкотії, крім того заатаковано з великим успіхом порти й військові бази в південно-західній Англії. На одному з летовищ пожежа обхопила ганґари й літаки на землі.

Минулої ночі ворог не налітав на територію Німеччини. Лише кілька літаків перелетіло над окупованими французькими теренами.

Мадярщина, Болгарія й Румунія
під югославянськими бомбами
ГОСТРИЙ ПРОТЕСТ МАДЯРЩИНИ, БОЛГАРІЇ ТА РУМУНІЇ В БІЛГОРОДІ.

БЕРЛІН, 8. IV. — Німецький вмарш до Югославії й Греції викликав гідну уваги югославянську реакцію проти Болгарії, Мадярщини й Румунії. Отверті болгарські міста, **Софію й Кістенділь**, заатакували югославянські літаки. Вбито кілька жінок і дітей, ушкоджено мешкальні доми. **Болгарія запротестувала** проти цього перед югославянським урядом. Також **румунський уряд** мусів запротестувати, бо югославянські літаки бомбардували румунські міста Орсову, Темешбурґ, Арад і Оравицу. Начальник румунської держави ген. Антонеску вжив гострих заходів, щоб права й свобода Румунії були збережені. Югославянські літаки пробували також напасти на Будапешт у неділю пополудні, одначе мадярська протилетунська оборона їх відперла. В понеділок югославянські літаки знов напали на мадярську територію, на місто Сеґед, де в повітряному бою мадярські ловецькі літаки зістрілили **6 югославянських бомбовиків**. Також напали на місто Фінфкірхен, де зістрілено оба атакуючі літаки. Один югославянський літак скинув бомбу на поїзд біля Ст. Ґотґарду, де вбито 6-літнього хлопця та поранено одну жінку. Мадярський уряд запротестував якнайгостріше з приводу цих летунських атак.

—o—

Війна на Балкані

Краків, 8. квітня 1941.

Всі сподівалися її, проте заскочила вона всіх. Щось страшне було в наглості цього удару. В неділю, 6. квітня ц. р., почалися воєнні дії. Одночасно Італія проголосила воєнний стан з Югославією. Почався новий, незбагнутий іще своїми розмірами та натугою розділ новітньої воєнної історії Европи.

В момент, коли це пишемо, німецька південно-східня армія є в широкому наступі на цілому югославянсько-грецькому фронті. Збомбардований Білгород і ціла низка важливих стратеґічних баз у Югославії та Греції. В Дальматії, Босні та Герцеґовині почалися сильні налети італійських бомбовиків. Югославянський уряд утік із Білгороду.

Водночас югославянські та англійські літаки почали бомбові налети на Мадярщину, Румунію та Болгарію. Воєнна заграва освітлює все яскравіше Балкани.

Прийшло до того, до чого мусіло було прийти в послідовному ході балканських випадків. У документах, що їх проголосив тепер у „Білій Книзі" німецький уряд, знаходимо потвердження, що ідею балканського фронту здійснювала Англія ще від 1939 року. З того часу Англія втягнула в акцію проти держав оси Грецію і коротко опісля почалися контакти з Югославією. Вони протривали, формуючися все тісніше, з листопада 1939 р. аж до останніх днів. Їхній зміст вистане за цілі томи арґументацій та аналізи причин сьогоднішньої війни. Що більше, — вони ставлять також у правильну площину оцінку цілої дипломатичної акції Німеччини в Югославії. Ці документи є наглядним доказом, що Німеччина знала від початку про співдіяння Югославії з противниками оси. Знала в усіх подробицях. А якщо знала, то передбачувала можливості, а перш за все ту можливість, яка виходила льоґічно з анґльо-югославянського контакту.

Вслід за цим акт, підписаний у Відні Цветковичем і Цінцар-Марковичем, годі розуміти інакше, як свідомо даною Югославії нагодою для відвороту від гри, що ставала для неї все більше небезпечною. Віденський акт був доказом мирової льояльності Німеччини, був урешті щирою, чи нещирою відповіддю Німеччині, — яка не могла довше толерувати анґлійсько-американської диверзії на Балканах, — але далеко не доказом дезорієнтації німецької закордонної політики.

Югославія пішла по лінії анґльосаських інтересів. Вибрала війну, яку можна пояснювати хворобливим наставленням, домінантної в Югославії, сербської політичної думки, яку опанували ті самі інтернаціональні, лібералістично-капіталістичні сили, що діяли в аналогічних обставинах у Польщі, в Норвеґії, Бельґії, чи Голяндії. Ті сили, що й у версальському трактаті створили Югославію, пересилили її етноґрафічно, щоб опісля в атмосфері безупинного загроження зробити її певним знаряддям своїх плянів. Ця власне атмосфера загроження

югославянського державного істнування була головним атутом проанґлійської воєнної пропаґанди, хоч на ділі це загроження не істнувало. Навпаки, з моментом приступлення до держав оси, Югославія не тільки забезпечувалася перед ревізіонізмом, **але** ще й діставала у перспективі доступ до Егейського моря — здійснюючи свою довго**вікову мрію — через Сальоніки.**

Все це перекреслила під впливом анґльосаських інтриґ сербська воєнна психоза 27. березня. **З цим днем почалася траґедія південних славян на службі кровю чужих їм** гасел та інтересів — Анґлії та Америки.

Південний Схід горить.

Заклик Фірера до німецького народу

БЕРЛІН. Канцлер Гітлер видав 6. IV. відозву до німецького народу:

„Німецький Народе!"

Відколи анґлійський імперіялізм вирушив на підбій світа, він не уставав у змаганнях втягати Европу та її народи до все нових війн, щоб їх цим ослабити. В цій акції Анґлія знаходила досить часто засліплених чи підкуплених державних мужів та провідників народів, що віддавали свої краї на услуги анґлійських зазіхань здобути ввесь світ. Від століть жидівська плютократія найбільше користала з імперіялістичних війн, що їх вела Анґлія. Під гаслом „демократії" ця кліка імперіялізму й капіталізму втягнула світ, особливо Европу, в безмежні ускладнення.

У 1914 р. вдалося цим силам напасти на давню Німеччину та примусити її до війни. Метою їх було знищити німецьке господарське життя, зруйнувати німецьку господарську силу та обезброїти націю. Але тоді війну вели не проти націонал-соціялістичної Третьої Німеччини, а проти конституційної демократичної німецької союзної держави.

„Ледви вдалося по півтора десятках літ жахливого упадку німецького господарства й життя піднести німецький народ за допомогою націонал-соціялістичного руху та довести його до нового розквіту, — як ті самі елементи негайно проголосили знову свої давні наміри знищити Німеччину, що стала на дорогу розбудови.

„І знову, як і тоді, сподівалися викликати конфлікт через допомічні сили. І саме Польща без ніякої підстави мала викликати війну з Німеччиною.

На зусилля забезпечити мирну співпрацю через розумну полагоду справ відповіла вона насильством. Силою нової Третьої Німеччини цей замах у кількох тижнях був унешкідливлений. Тоді спробувала Анґлія нанести удар правому німецькому крилу. Кількома годинами ми випередили цей замах та унешкідливили його кількатижневими геройськими боями. Німецькі вояки стоять від Кіркенесу аж до Біскайського заливу та забезпечують німецький життєвий простір. Ці програні примусили Черчіля шукати нових можливостей. Так дійшов він до рішення ударити на Рурщину, в серце німецького господарства, через заприязнену з Анґлією Бельгію та Голяндію.

Тоді доручено Франції взяти на себе головний тягар боротьби. В історичному непереможному поході німецька збройна сила відперла цей наступ і очистила Захід від анґлійців. Черчіль відкинув мої нові мирові пропозиції та рішився силу британської імперії звернути проти Італії й передусім узяти в свої руки північно-африканське побережжя за допомогою новозеляндських і австралійських військ. Також цю спробу, завдяки співпраці німецьких і італійських збройних сил можна вважати за невдалу.

„Від початку війни було неукриваним бажанням Анґлії використати Балкани, як воєнний терен. Це справді вдалося анґлійській дипльоматії, як і в світовій війні. Першу зловили в свої сіті Грецію запропонованими їй ґарантіями, щоб потім остаточно використати її для своїх цілей.

„Сьогодні оповіщені документи дають образ практики цих заходів, що по найстаріших анґлійських рецептах пробує втягнути інших до боротьби й кривавлення за анґлійські інтереси.

З уваги на це я завсіди підкреслював, що по-перше, німецький народ не має ніяких суперечностей, а, по-друге, що ми ніколи не терпітимемо, як і в світовій війні, щоб на грецькій землі закріпилася якась чужа сила з метою своєчасно вдарити з південного сходу на німецький життєвий простір. Ми очистили північне крило від анґлійців. Тепер ми рішені також на півдні не терпіти такої загрози!

„В цілях правдивої консолідації Европи було моїм зусиллям від дня перебрання влади нав'язати також із Югославією приязні взаємини. Я свідомо все забув, що колись було між Німеччиною й Сербією. При тому я не тільки простягнув руку німецького народу югославянському народові, але крім того як чесний партнер, помагав усунути всі труднощі, що були між югославянською державою та народами, заприязненими з Німеччиною. Здавалося, що вдасться, замість невиносної атмосфери, поволі причинитися до відпруження та розбудувати співпрацю не тільки політичну, але й плідну господарську. Ніякої іншої мети не могла мати Німеччина в цій області, де Німеччина не має ні територіяльних, ні політичних претенсій.

„Щоб заспокоїти Югославію, немов би то тепер або в майбутньому німецька політика могла змінитися в некористь Югославії, пробував я югославянську державу включити в ту ґрупу держав, що згодилися розбудовувати европейський континент у майбутньому на засадах слушних інтересів усіх у спільній праці, спокої й мирі. Я думав, що таким чином найкраще протидіятиму побоюванням Югославії, наче б то в Німеччині та Італії, або Мадярщині були або могли зродитися в майбутності розходження щодо ролі Югославії. Я зробив це, хоч провід югославянської держави, — як і грецької, — як це виходить з французьких документів, в невідповідальний спосіб підтримувати інтереси західньо-демократичних воєнних підбехтувачів.

„Дня 25. березня 1941. р. відбулося у Відні святочне приступлення Югославії до пакту трьох. Я і цілий німецький народ були з цього приводу щасливі, бо здавалося нам, що перешкоджено поширенню війни на Балканах та була оправдана надія, що вже істнуючий конфлікт можна буде розумно полагодити.

Проте заледви міністри, що підписали цей договір, вернулись до Білгороду, як **військова кліка, підплачена Анґлією, що постійно орґанізувала перевороти, почала протинаступати.** Повалено уряд, що бажав **мира з Німеччиною, заявляючи при цьому прилюдно і з притиском, що** це було конечне з уваги на його становище до Німеччини. Крім цього, почалися події, які в житті народів є ганьбою і яких Німеччина, як великодержава, не може стерпіти. Німецького посла образили, на німецького військового атташе напали, одного старшину, помічника атташе, поранили, над численними урядовцями, представниками наших фірм і ін. прилюдно знущалися. Німецькі виставові салі, крамниці, бюра, фірми й школи демолювали й нищили, безчисленних німецьких жінок і мужчин побивали, деяке число німців при тому вбили. Ці проступки виконали ці самі злочинці, що вже 1914 р. атентатом в Сараєві стягнули на світ безмежне нещастя. І так, як тоді, цю злочинну військову кліку фінансувала й підбехтувала анґлійська тайна поліція.

Але коли ці події подібні до тодішніх, то є в них і дещо відмінне: тепер заатакована держава не є Австрією, а тільки сучасною Великонімеччиною!

„Новий сербський уряд наказав загальну мобілізацію. Він потвердив те, що вже від днів діялося в тайні. Таким чином виявив він свій намір, щоб на місце мирних взаємин із Німеччиною поставити чинник сили.

„Сила, яку вони викликали, тепер їх знищить.

„Німецький народ не має ніякої ненависті до сербського народу. „Німецький народ передусім не бачить ніякої причини боротися з хорватами й словінцями. Він нічого не хоче від цих народів.Одначе німецький народ почислиться з тією сербською злочинною клікою в Білгороді, яка сподівається віддати вдруге Балкани до диспозиції анґлійських чинників, що плянують замах на европейський мир.

Внаслідок того, що мої восьмилітні змагання утримати приязнь знов були надаремні — рішився я для устійнення можливих взаємин і порядку на національних основах в цій частині Европи у згоді зі становищем моїх союзників — дальше заступництво німецьких інтересів передати тій силі, що одинока може взяти під свою опіку закон і розум.

Великонімеччина є від сьогодні рано в боротьбі з узурпаторами з Білгороду, та в боротьбі з тими відділами, які Анґлія пробує знову з Балкану вислати проти мира Европи.

Німецька збройна сила перестане воювати щойно тоді, коли білгородські змовники будуть остаточно повалені та останній анґлієць на цих областях покине континент.

Нехай нещасливо засліплені народи пізнають, що вони це тільки свойому найгіршому „приятелеві" можуть завдячити, що опанував континент від 300 літ і опановує: Анґлії!

Німецький нарід вступає в цю боротьбу з внутрішньою свідомістю, що його провід усе зробив, що було в людських силах, щоб заощадити цієї війни. Можемо тільки просити Провидіння, щоб воно шлях наших вояків одобрило та благословило, як досі!

Берлін, 6. квітня 1941 р.

Адольф Гітлер.

Фірер до вояків південно-східнього фронту

БЕРЛІН. — Як найвищий вожд збройних сил Німеччини, канцлер Адольф Гітлер звернувся з таким закликом до вояків південно - східнього фронту:

„Англія, вірна своїм засадам, щоб інші боролися за неї, рішила втягнути Німеччину в нову боротьбу, щоб її остаточно перемогти. З цією метою вона вибрала в 1939 року Польщу, як ту країну, що мала почати війну.

Упродовж кількох тижнів німецькі вояки на східньому фронті розторощили й зліквідували цей інструмент британських воєнних підбехтувачів.

„Рік тому, саме 9. IV. Англія намагалася досягти цієї своєї мети ударом на північне крило Німеччини. Але й тоді німецькі вояки впродовж небагатьох тижнів відбили у відомих норвезьких боях той наступ. Вдалося те, що світ уважав неможливим. Збройні сили Німеччини забезпечили наш північний фронт аж до Кірвенес.

„І ось знову кілька тижнів пізніше пан Черчіль вирішив, що вже надійшла відповідна хвилина, щоб ударити на басен Рури через Бельгію і Голяндію, які були звязані союзом із Англією та Францією. І тоді пробила історична година для вояків нашого західнього фронту. В найславніших боях, які тільки знає історія війн, ми побили й остаточно знищили армії капіталістичного заходу. Той воєнний похід був вирішений продовж 45-ох днів. Врешті пан Черчіль почав зосереджувати сили британської імперії проти наших союзників у північній Африці. Але й там співпраця відділів німецьких та італійських військ зліквідувала небезпеку. Новою ціллю британської воєнної організації стало тепер, щоб здійснити плян, що його склали ще з вибухом війни, але який мусіли постійно відкладати з огляду на великанські німецькі перемоги. Англійці пригадали собі десант британських військ підчас світової війни в Солуні і заінтриґували своїми ґарантіями Грецію, щоб її опісля зробити слухняною для англійських намірів. Раз-у-раз я остерігав перед спробою висаджувати британські війська, які мали б загрожувати Великонімеччині від південного сходу Европи. На жаль, ця пересторога лишилася без наслідків. З тією самою терпеливістю я поробив дальші заходи, щоб переконати державних мужів Югославії у необхідности чесної, співпраці народів, які зацікавлені в тому, щоб на їхніх просторах втримати мирні відносини. Врешті вдалося забезпечити підставі такої співпраці й Югославія приєдналася до пакту трьох великодержав. При тій нагоді від неї нічого не вимагали, за винятком того, щоб вона взяла участь у розбудові чесно зорганізованої Европи. І Югославія та її народ мали дістати своє місце в тій Европі. Але в той час незаконно захопили в Білгороді владу ті злочинні елементи, що були на англійських послугах і в 1914 р. спричинили вибух світової війни. Таксамо, як і в Польщі, змобілізували там дикі інстинкти безвартісних спонук проти Великонімеччини. З огляду на це все я був примушений негайно відкликати німецьку кольонію з Югославії, бо члени і старшини німецького посольства та урядовці наших консулятів ставали обектом щоденних нападів, наші станиці знищили, німецькі школи, як і в Польщі, розгромили, багато осіб німецької народности вивезли, знущаючись над ними, або їх вбиваючи. Разом із тим Югославія, що вже від кількох тижнів потайки покликувала резервістів, в останньому часі оголосила загальну мобілізацію. Це була відповідь на мої терпеливі заходи, що я їх робив упродовж восьми років з метою наладнати приязні й близькі взаємини з цією державою.

Тому, коли в Греції, як і підчас світової війни, знову висіли на сушу британські дивізії, в Сербії думали, як і підчас світової війни, що настав час, щоб ударити на Німеччину та її союзників.

„Вояки південно-східнього фронту! Тепер пробила ваша година. Мусите взяти на свої плечі добро Великонімеччини, так, як це зробили рік тому ваші товариші в Норвеґії та на Заході. Ви мусите взяти на себе оборону також південно-східньої частини Европи. Нема сумніву, що ви зробите це таксамо відважно, як і вояки тих німецьких дивізій, що восени 1915 р. переможно боролися на тому самому терені, на який тепер ви вступаєте. Ви мусите поводитися по людськи там, де ворог виступатиме супроти вас також по людськи. Але там, де він проявить свою брутальність, мусітимете розторощити його рішуче і безоглядно.

„Боротьба на грецькій землі не буде боротьбою з Грецією, але виключно з тим головним ворогом, який таксамо як і рік тому на далекій півночі, тепер на далекому півдні намагається вплинути на хід війни. Тому будемо воювати на тому побоєвищі разом із нашим союзником, поки останнього англійця не зустріне в Греції доля „Дінкірхену". Але коли між греками найдеться хтось такий, що підпомагатиме того світового ворога, то він впаде разом із ним.

„Коли німецький вояк доказав, що зумів побити англійців серед ледів і снігів далекої півночі, то тепер, коли це необхідне, він зуміє таксамо добре виконати свій військовий обовязок серед спеки півдня. Ми всі маємо при цьому єдину ціль: забезпечити нашому народові свободу і тим самим життєві можливості німців у майбутньому.

„Думки, любов і молитви всіх німців сьогодні знову з вами, мої вояки!"

АДОЛЬФ ГІТЛЕР.

—o—

Меморіял Німеччини до Греції та Югославії

БЕРЛІН. — Уряд Німеччини вислав до Греції та Югославії меморіял, у якому зясував своє становище. В обох меморіялах німецький уряд указав на позбавлену всякої відповідальности діяльність В. Британії на Балканах і махінації послушних Анґлії елементів на території обох країв.

—o—

Хорвати просять у Фірера допомоги

БЕРЛІН, 7. IV. — Хорвати, яким удалося втекти на територію східньої Мадярщини перед терором сербів, звернулися до Канцлера Гітлера з проханням допомогти хорватам. У своїй телеграмі хорвати прохають Канцлера Гітлера про допомогу покласти край нечуваній тиранії сербів, щоб могла повстати сильна й вірна Німеччині Хорватія.

БОГДАН ЛЕПКИЙ 46)

Крутіж

„Терпіння — так, але як із соромом жити?"

„Я-ак?" — і голоси губилися в темряві. Шукали відповіди й не могли знайти.

Нічний сторож під вікнами довбенькою об дошку калатав, буцім казав: „Чуєте? Я тут. І не гадайте втікати!"

Якесь пугутькало зловіще на старезній липі кричало: „Пігі-Пігі!" Сови відзивалися у лісі. Ліс шумів, наче б море здалеку грало.

Нестерпно важко ставало на душі, буцім тебе хтось ланцями до муру привязав: шарпаєш їх, рвеш, гризеш зубами, та перегризти не можеш.

Маруся кинула собою на ліжко:

„Збожеволію!"

Палашка долонею вуста їй прикрила:

„Бога ради, цить! Тут стіни вуха мають. Лука стежить за нами. Діявол не чоловік. Почує, до темниці замкне. Там — ад".

І притулилася до дівочого теплого тіла і ледви чутно нашептувала:

„Потерпи, донечко, потерпи! Слухай мене, я тобі не ворог, ми не чужі. Одною мовою одного Бога славимо. Бог милосердний, він твоєї кривди не схоче".

„А от вас скривдили люди".

Палашка стрепенулася, ніби хтось доторкнувся до її старої та все ще болючої рани.

„Зі мною друге діло було. Я пішла на намову, піддурили мене, розгулялася, розсаталіла, не рівняй мене зі собою, — ти, як лелія, біла. Постривай! Нашим паном, як Марком по пеклі, товче. Він розїзджає. А наси тепер небезпечні, — не пора виїздити з двора".

„Ой, не пора..." — притакнула Маруся, згадавши свою подорож до Нечаїхи.

„Нині він, кажуть, до Києва їде на якийсь бенкет, чи на раду. Мабуть з Тетерою якусь змову готує".

„На кого?"

„А на Виговського, на гетьманана значить. А кожна змова — це непевне діло. Хто вгадає, чим вона скінчиться? Може Фалдовський з того Києва не вернеться, може і ловів не буде, а тоді... тоді" — і очі її спалахнули вогнем дивно пригашеної надії. А по хвилині нашептувала далі до вуха. „Отож ти не гадай, що тут Фалдовського люблять. Один Лука за ним в огонь і воду пішов би, інші ні. Інші бояться і ненавидять його, бо кому там хочеться сидіти на такій пустельні та ще тепер, коли кругом кипить. Парубкам до своїх хат спішно, до своїх сіл і свобід. Там землю ділять, добро всяке грабують, а вони тут, як заворожені сидять. Буцім я не балакала з ними, не знаю? Вони тільки доброї нагоди чекають, щоб вихопитися з цього пекла. Навіть воротар, що ключі від брами тримає, навіть старий дворецький. І їм спішно у широкий світ, до дітей своїх і внуків. Потерпи! Бог милосердний, може Він твоєї кривди не схоче".

Балакала так переконливо і палко, що Маруся заспокоїлася на хвилину. Вихована у побожній родині, не могла погодитися з гадкою, щоби Бог дав їй таку кривду зробити. Це раз, а врешті вона ж не сирота безрідна. Має рідню, батькових приятелів, довідаються, що сталося з нею, визволять її. А Борис що? Невже ж він не козак, невже ж він шаблі не має? Не перша вона попала в таку халепу і не перша вилабудається з неї... Добре, що Палашка їй сприяє...

(Далі буде).

Заява мін. Рібентропа

ТЕКСТИ НОТ І МЕМОРІЯЛІВ ДО ГРЕЦІЇ І ЮГОСЛАВІЇ.

БЕРЛІН. — Мін Рібентроп прийняв у неділю рано в міністерстві закордонних справ представників німецької та закордонної преси й подав їм до відома постанови німецького уряду щодо Югославії й Греції. Після цієї заяви мін. Рібентроп відчитав текст ноти, що її доручив у неділю перед полуднем грецькому послові, та меморіял уряду Німеччини до Югославії.

Нота до грецького уряду

„Від початку теперішньої війни, що її накинули Німеччині Англія й Франція, німецький уряд безнастанно виявляв свою ясну й недвозначну волю обмежити воєнні дії лише до території тих держав, що ведуть війну, зокрема не обхоплювати воєнною акцією просторів балканського півострова. Багатократно дав він виразно зрозуміти, що кожній спробі Англії перенести війну на інші краї негайно протиставиться за допомогою всіх засобів сили, що їх має до своєї диспозиції.

Спільні справи всіх европейських народів

Після знищення англійських експедиційних збройних сил та викинення решток їх із Норвеґії та Франції, европейський континент очищено зовсім від британських військ. З цього випливає спільний інтерес усіх европейських держав, щоб удержати повне усунення Англії з континенту, як найважнішу передумову миру в Европі, і не допустити до того, щоб хоч один англійський вояк став у майбутньому на европейській землі. Ця справа в рівній мірі торкалася грецького народу, як і всіх інших народів континенту, і ясно було, що грецький уряд, зберігаючи щиру й повну невтральність, найкраще відповів би вимогам ситуації. Таке становище відповідало б Греції найприродніше, згідно з її найжиттєвішими інтересами, в першу чергу тому, що ніодна з воюючих сторін справді не могла мати суттєвого інтересу змушувати до воєнних дій край, положений оподалік від терену воєнних дій. Згідно з цим Німеччина та Італія ніколи не вимагали від Греції нічого іншого, як тільки зберігати повну невтральність.

Незрозуміле становище грецького уряду

У цих умовинах тим більше незрозуміле є те, що грецький уряд зрезиґнував із цього ясно зарисованого шляху й пішов у напрямі, що загрожував можливістю наразити свій нарід швидче чи пізніше на поважну небезпеку. Як нині довідуємося, Греція дійсно зрезиґнувала з свого невтрального становища і спершу тайно, а пізніше явно почала ставати по стороні ворогів Німеччини, передусім Англії. Як далеко сягали в грецькій політиці впливи симпатій у грецьких урядових колах для Англії, свідчить хоч би факт, що в квітні 1939 р. Греція прийняла політичні ґарантії західніх держав. На основі загально відомих дослідів із англійськими ґарантіями, мусіла була вона ясно здавати собі справу з того, що цим способом автоматично узалежнює свій край від Англії і мусить узяти участь в англійських плянах окруження Німеччини.

Вперше виявилася ця тенденція по вибуху війни у вересні 1939 р., в дні, коли грецький уряд не хотів навіть чути про продовження договору приязні з Італією, що минав саме того року.

З ласки Англії проти інтересів Греції

Німецькому урядові вдалося саме в тому часі здобути документи, які стверджували, що грецький уряд, здобувши владу за допомогою Англії, затягнув поважні зобовязання супроти англійської політики ще перед початком виконування своїх обовязків".

Югославянські аналогії.

Урядова заява німецького уряду в справі Югославії стверджує, що її поведінка в багатьох проявах подібна до поведінки Греції. Німецька заява звернула увагу на обставину, що як у Югославії, так і в Греції, Англія робила зусилля зробити жертву своєї злочинної політики з метою замотати всі Балкани у війну. Навпаки, німецька політика віддавна змагала до того, щоб довести до узгіднення інтересів на Балканах і дати можність тому просторові оминути наслідків війни. Фірер висловив в 1939 р. на пелі кою дружньої співпраці з Югославією. При тому нераз заявляли, що між обома краями нема ніяких різниць політичного характеру. Таксамо завдяки далекоглядній політиці Мусолінія вдалося наладнати прихильні югословянсько-італійські взаємини.

Історія нещирої дружби з Німеччиною.

Ті взаємини основно змінилися в 1939 р. після того, як уступив уряд Стоядиновича. Тоді вперше можна було зауважити більші сили, що з ближче невідомих причин намагалися всіма засобами зробити неможливими всяке порозуміння з Німеччиною. Тайні французькі акти, найдені в Ля Шаріте, є наглядним доказом того. Із згаданих документів французького генерального штабу виходить ось що:

1) Вже від 1939 р. Франція вдержує тісний звязок із югославянським ґенеральним штабом, причому було взято під увагу на широку мірку подуманий плян зорґанізувати французький експедиційний корпус на Близькому Сході та повторити солунський похід за зразками зі світової війни.

2) У листопаді 1939 р. Франція і Югославія обмінялися спеціяльними військовими місіями своїх ґенеральних штабів.

3) Зараз же після того, як почалася війна, Югославія не тільки влекшувала транспорти воєнних матеріялів для Англії і Франції, але під прикриттям невтральности вдержувала із союзниками — Англією і Францією — пожвавлену виміну військових стежних інформацій.

4) 1. IV. югославянський міністр війни ґен. Дедич переговорював з французьким послом, — щоб почати розмови на військові теми, та післав довіреного старшину югославянської армії до головної кватири французької експедиційної армії на Близькому Сході.

5) Безпосередньо після того, як заломилася Франція, у Білгороді впевнили французького посла, що Югославія негайно виступить по стороні Франції, коли б відносини цілком змінилися.

Прихильність і терпеливість.

З того всього недвозначно видно, що у відношенні до Німеччини Югославія зіграла політичну комедію, коли в дійсності вже від довшого часу зараховувала себе до рішучих її ворогів. Як це видно із заяви німецького уряду, Німеччина так само, як і Італія, прихильно й терпеливо робила всі можливі зусилля, щоб політику Югославії повернути на шлях розуму й щоб югославянський уряд переконати в доцільності тривкого порозуміння з великодержавами осі.

Пакт трьох великодержав забезпечував незалежність Югославії.

Незвичайним висловом тих щирих і чесних зусиль великодержав осі були запросини Югославії до участи в пакті трьох великодержав. Після довших переговорів югославянські державні мужі прибули 25. III. до Відня, щоб підписати приступлення до пакту. Зміст віденського договору — як це виходить із заяви німецького уряду — був такий:

1. Партнери пакту трьох великодержав признавали суверенність і ненарушність югославянської держави.

2. Держави оси запевнили, що не зажадають від Югославії ані права переходу, ані перевозу військ, ані військової допомоги підчас сучасної війни.

3. Великодержави оси запевнили, що в межах нового ладу в Европі Югославія дістане доступ до Егейського моря. При тому на спеціяльне бажання югославянського уряду, що торкалося тієї території, суверенність Югославії мала простягатися на місто і пристань у Солуні.

За ті всі запевнення Югославія не мала ніякого іншого обовязку, як тільки льояльно співпрацювати з европейськими великодержавами при орґанізації перебудови нашого суходолу.

Відповідальність білгородських інтриґанів

У відповідь на цю єдину в історії нагоду Білгород відповів арештуванням і увязненням югославянських міністрів, що бажали забезпечити свойому народові спокійну будучину. Кілька змовників зробило це безпосередньо після повороту міністрів до Білгороду. Повну відповідальність за те несе гурт людей, що виросли в атмосфері змов, людей, що від десятків літ послуговуються терористичними актами. Вони роблять з Балкану землю непевности, вони спричинили вбивство в Сараєві в 1914 р. і кинули людство в провалля нещастя.

З хвилиною, коли на югославянському престолі засів молоденький король, Білгород остаточно скинув маску. На просторі всієї Югославії почалася дурійка терору проти кожної особи, що мала який небудь звязок із великодержавами оси й тими державами, що до неї приєдналися. Прилюдно образили німецького посла в Білгороді. Італійському послові погрожували вбивою. Членів німецького посольства обкинули лайкою і побили. Понищили й сплюндрували улаштування, що не були власністю югославян.

Не хотіли мира.

Таким чином ті люди, що скинули законний югославянський уряд шляхом державного перевороту, доказали, що не бажають своїй країні ладу й спокою. Вони думали, що через підтримування несподок і роздвоєння громадянства зможуть вдоволити свої еґоїстичні наміри.

Поведінка сучасних керманичів Югославії цілком ясна:

1. Вони змобілізували всю югославянську армію.

2. В останніх днях прибули до Білгороду старшини англійського ґенерального штабу, як звязкові при югославянській армії.

3. До Греції післали старшину югославянського ґенерального штабу, щоб він звязався з англійськими збройними силами в Греції та грецькою армією.

4. В останніх днях у руки німецького уряду попали незаперечні докази, що югославянський уряд в особі ґен. Сімовича звернувся до Англії й Америки з проханням допомогти військом, зброєю і кредитами в майбутній війні Югославії з Німеччиною.

Таким чином Югославія остаточно рішила діяти за справу ворогів Німеччини і свою армію та край віддала до розпорядимости Англії, як терен наступу проти Німеччини.

ПАКТ ПРО НЕНАПАД МІЖ МОСКВОЮ І БІЛГОРОДОМ

МОСКВА, 8. IV. — Югославія та Совітський Союз підписали договір про ненапад і дружбу. Згідно з тим пактом обі держави зобовязалися взаємно шанувати національну незалежність і територіяльний стан. На випадок, коли би заатакували одну з обох держав, обі держави мають зберігати приязні взаємини.

Становище Італії

РИМ. — Агенція Стефані подала таку заяву італійського уряду:

Чотири роки тому, а саме в березні 1937 р., Югославія підписала договір з Італією про незмінні основи політики співпраці обох держав. Договір був названий „Пактом приязни на Адріятику". Ми вели переговори та підписали цей договір, маючи певність в тому, що він започатковує нову еру в заємних між двома народами. До югославянського уряду ми поставились при тому з повним довірям, надіючись, що не заведемось у сподіваннях.

Ми додержали вірности цьому пактові і після упадку уряду Стоядиновича, що цей пакт підписав, тоді, як уже були помітні перші познаки та перші реальні відрухи у ворожих проти Італії настроях, як вияв тих темних духів, що впродовж 20 років затроювали взаємини поміж двома краями і саме після упадку Стоядиновича осягнули перевагу над політикою мира й приязни, започаткованих у 1937 році.

Нам та Німеччині попались у руки документи про цю кертичну роботу, виконувану тими саме елементами з метою звязати Югославію з політикою і затіями наших ворогів. Проте ми не тільки не зрезигнували з основних тез у льояльному продовжуванні наших взаємин як намічених напрямних у співпраці з Югославією, але й докладали всіх зусиль для порозуміння з Югославією та закріплення мира над Адріятиком, вистерігаючись усього того, що могло б привести до війни, в яку Англія, звязавшись із збродниярською клікою югославянських політиків, вганяла Югославію.

Наша програма була начеркнена ясно: ми хотіли забезпечити майбутнє Югославії, апелюючи до неї, щоб без ніяких зусиль, ніякого ризика, без якоїнебудь небезпеки приєдналася до співпраці в мирній відбудові европейського континенту, так, як це зробила вже Мадярщина, Румунія та Болгарія.

Завдяки такій програмі ми дали можливість Югославії приступити до пакту трьох великодержав на підставі віденського договору з 28. березня цього року. На основі цього договору, не вимагали ми від Югославії нічого більше, як лише льояльної співпраці в політиці відбудови европейського континенту, тоді, як за Югославією була визнана її незалежність та ненарушеність її границь. При цьому дістала вона ґарантію, що через її територію не переходитимуть війська, що не буде вона зобовязана давати військової допомоги, а вкінці, що аспірації її осягнути доступ до Еґейського моря будуть здійснені відданням їй міста пристані Сальоніки, що заґарантувала Італія та Німеччина.

Та як тільки цей договір був підписаний, у Білгороді піднесли голову ті самі елементи, що таємно працювали над втягненням Югославії у війну й, поваливши реґенцію, поарештувавши міністрів, що підписали договір. Змобілізувавши вулицю, створили там силоміць режім, якого наявною метою є завдання зірвати підписаний пакт та штовхнути Югославію проти держав оси.

Над Югославією пронеслись хвилі, що є доказом божевілля й відсутности глузду. Водночас разом із важкими насильствами над італійськими та німецькими громадянами й установами, навіть при співучасті членів армії, новий премієр ґен. Симонович проголосив загальну мобілізацію, загрозив Італії війною, увійшов у порозуміння з англійським та грецьким ґен. штабом і звернувся за допомогою до Англії і Злучених Держав Півн. Америки. Вночі на 27. березня Югославія перейшла безпосередньо в ряди ворогів оси. Уряд Італії з великою увагою та спокоєм слідкував за перебігом цих подій, що привели Югославію до спільного фронту з Анґлією і Грецією. Вона стала тепер, так, як і Греція, операційною базою англійських збройних сил в Европі.

З огляду на це уряд Італії постановив виступити проти неї своїми збройними силами на суші, морі й у повітрі, діючи спільно з Німеччиною.

Величезні успіхи німецької зброї

БЕРЛІН. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

Німецькі та італійські змоторизовані відділи і панцирні війська здовж лібійського побережжя напирають далі вперед на противника, який відступає на північ. Ранком 5. квітня, як про це подавали окремі звідомлення, зайнято Бенґазі, що є столицею Киренаїки. Підчас теренових боїв за Бенґазі 3. квітня боєві спадні літаки німецького летунського корпусу успішно помагали сухопутним силам. На схід від Солюх обкидали вони панцирні кольони бомбами важкого калібру. При цій нагоді провідні ловецькі літаки зістрілили три ворожі літаки типу „Герікен".

Підводні човни знову заатакували транспорт під охороною, з якого, згідно з воєнним комунікатом з 4. квітня, затоплено вже перед тим 10 кораблів, містоти 58.000 тон, при чому знищили ще 48.500 тон. Таким робом, згаданий конвойований транспорт, який плив із великим вантажем до Англії, втратив 18 кораблів містоти 106.500 тон.

Воєнний корабель, який оперував на водах океану, затопив анґлійський помічний кружляк „Вольтер", містоти 13.245 тон та грецький вантажний паровик „Бріtанія", містоти 8.799 тон.

Літаки, що вели збройні стежі, цільними бомбами спричинили важкі шкоди в морській смузі біля Англії трьом ворожим торговельним кораблям. Стверджено, що один із цих кораблів потонув. Інші атаки були спрямовані на летовища й портові обєкти на південнім і південно-східнім побережжі.

Підчас одної атаки німецьких ловецьких машин на британський острів зістрілено два ворожі ловецькі літаки типу „Спітфайр". Васних утрат не було. Ворог утратив іще один літак типу „Спітфайр" у повітряних боях над каналом Ля Манш.

Вночі на 5. квітня сильніші ескадри боєвих літаків перевели нові атаки на важливі воєнні обєкти в порті Ейвонмавс над Брістольським Каналом. При цьому вибухли широкі пожежі. Успішно бомбардовано й порт у Ґріт Ярмавс.

Ворог кількома літаками заатакував західню Німеччину, але всі бомби впали в чистому полі, й тому не спричинили ніякої шкоди. Спроби ворога, що хотів минулої ночі заатакувати один порт на окупованих теренах, були ударемнені німецькою протилетунською обороною. При цьому проти летунська артилерія зістрілила три британські боєві літаки.

Таким робом, ворог стратив від 1. до 4. квітня разом 42 літаки, з чого 14 зістрілено протилетунською артилерією, ловецькими літаками й воєнною маринаркою, а 28 знищено на землі. В той самий час ми стратили 9 власних літаків.

Торговельна війна проти Англії йшла в місяці березні з добрими осягами.

Боєві одиниці морської фльоти затопили в каналі Ля Манш, на Атлянтику й на інших водах океану 193.600 тон. Підводні човни на британських довозових лініях аж до західньо - африканського побережжя затопили 325.000 тон. У березні летунство затопило округло 200.000 тон ворожого тонажу, отже загальні втрати ворога в торговельному тонажі за місяць березень сягають 718.000 тон. Крім цього велика кількість ворожих торговельних кораблів пропала, натрапивши на міни, що їх заложили морські одиниці й летунство на ближчих і дальших водах. Врешті, велика кількість ворожих торговельних кораблів ушкоджена бомбами й мінами. Частину цих кораблів можна уважати також утраченою.

—o—

МАТСУОКА В МОСКВІ

МОСКВА, 8. IV. — У понеділок перед полуднем японський міністр закордонних справ Матсуока прибув зі своїм почтом на Білоруський залізничий двірець в Москві. Мін. Матсуоку привітав на двірці заступник народнього комісара закорд. справ Лосовський, шеф протоколу Барґов і керманич другого далекосхіднього відділу Царапкін. На залізничому двірці явився також японський амбасадор у Москві Татекава, посол Ніхі і персонал японської амбасади. Мін. Матсуоку прийшли привітати також і представники держав, що приєдналися до пакту трьох великодержав. З німецького боку привітав мін. Матсуоку амбасадор фон Шуленбурґ, посол фон Тіпельскірх та інші члени німецької амбасади.

У понеділок пополудні японський мін. закорд. справ Матсуока відвідав на Кремлі голову совітського уряду і комісара закордонних справ Молотова. При тій нагоді перевели розмову, що при ній був приявний амбасадор Татекава.

—o—

З голосів преси

Уже провокують

Швайцарський кореспондент „Франкфуртер Цтг." пише, на основі лондонських інформацій, що наставлення Англії до Японії незвичайно загострюється. Як один з доказів, подає він характеристичний виступ парляментарного секретаря першого лорда адміраліції Флечера, який, як і його шеф, належить до робітничої партії (Лейбур Парті).

„Агенція „Юнайтед Прес" повідомила в суботу, що Флечер „виступив у своїй промові проти перебування в Лондоні японського амбасадора Шіґеміцу. Свій протест обоснував він твердженням, що амбасадор і його штаб мають усяку можливість розвідувати й передавати Німеччині англійські військові тайни". Цей виступ проти чужого дипльомата, якого вкупі з усім штабом його співробітників запідозрюють у шпіонажі, такий нахабний, що слід уважати його непродуманим кроком. У цей момент, з точки інтересів британської політики, провокація Флечера є безсумніву не на часі. Проте він характеристичний для настроїв, що панують серед високих англійських урядових кол, і під цим кутом його оцінить напевно японський уряд".

Пан Сікорський у Канаді

„Ноєс Вінер Таґблят" довідується з Лондону, що оперетковий ґенерал, так зв. „начальний вожд польської еміґрантської армії", Сікорський, прибув саме з Анґлії до Канади.

»Сікорський хоче в Канаді зробити перегляд висланих туди для вишколу польських летунів та новоутвореної дивізії, що складається з американських поляків. Після свого приїзду Сікорський високопарно заявив представникам канадійської преси, що має намір »поїхати до Уошинґтону для переведення там дуже важливих розмов«. Це треба розуміти мабуть так, що той пошкодований польський Наполеон хоче якось використати свій щасливий перескок через небезпечний Атлянтійський океан та береться з місця до відповідної пропаґандивної роботи. Його пропаґандивна подорож відбуватиметься мабуть під знаком майбутної »польської великодержави«, при чому він спекулює, що вдасться йому обдурити американське громадянство, яке дуже мало орієнтується в ґеографічних европейських проблемах, якщо йде про землі на схід від Берліну. Ану-ж такий інтерес, роблений на несвідомості людей — оплатиться...«

Плянові дії в Югославії

БЕРЛІН, 8. IV. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

Серед завзятих боїв на **південно-східньому фронті**, німецький наступ проходить **пляново**. Сильні відділи летунства піддержують похід сухопутньої армії стежними діями, атаками на похідні кольони, становища й комунікаційні засоби ворога. Як уже ми про те повідомляли, сильні відділи німецького летунства заатакували кілька разів впродовж дня портові обекти та інші важні військові точки в **Білгороді**. Їх успішність величезна. Зокрема важкі бомби поцілили головний залізничий двірець **у Білгороді**, понтоновий міст на **Дунаю** на південь від Білгороду та кілька поїздів з транспортами війська.

Багато великих пожеж вказувало впродовж ночі шлях німецьким боєвим літакам, що четвертий раз заатакували твердиню Білгород. Крім того з не меншим успіхом німецькі летуни бомбардували летовища в середній і південній Югославії. Опісля летуни обстріляли летовища скорострільним вогнем. При тій нагоді вдалося знищити на землі багато літаків. У летунських боях німці зістрілили більшу кількість ворожих літаків.

У Лібії німецькі та італійські змоторизовані відділи відбили і відігнали на північний схід від **Бенгазі** ворожі задні сторожі та успішно вдержали контраатаки ворожих панцирних одиниць. Німецькі та італійські відділи взяли полонених і захопили зброю та вантажники.

В морському районі довкола **Англії** німецьке летунство спричинило вчора затоплення **4-ох** ворожих торговельних кораблів місткости **14.000 тон.** Далі поважні ушкодження потерпіли 2 більші торговельні кораблі, в тому 1 корабель-цистерна. Вночі з 6. на 7. IV. німецькі літаки вдатно бомбардували 3 ворожі торговельні кораблі середньої величини. Побіч того німецьке летунство перевело успішні атаки на портові обекти на східньому побережжі британських островів.

4. IV. німецькі літаки перевели особливо успішну атаку з невеликої висоти на ворожий транспорт під охороною **в Бристольському Каналі** на південний-схід від **Пембровк.** Так поважно ушкодили 3 ворожі торговельні кораблі, місткости 22.000 тон, що треба рахуватися з їх повною втратою. Крім того один ворожий торговельний корабель вийшов з тих боїв з поважними ушкодженнями.

У часі між 4. IV. до раннього ранку 7. IV. німецьке летунство знищило загалом **13 кораблів**, загальної місткости **52.000 тон.** Крім того **14** торговельних кораблів важко ушкодили.

Дії ворожого летунства були дуже малі.

На південному-сході кілька ворожих літаків вдерлося до південної **Стирії** і скинуло поодинокі бомби, але без шкоди.

Дії британського летунства на Заході обмежувалися вдень і вночі до надбережних летів над теренами північно-західньої Німеччини і Франції. Німецькі ловецькі літаки зістрілили там 3 ворожі літаки. Два літаки зістрілила протилетунська артилерія, 1 вартові кораблі.

Згідно з повідомленнями, що надійшли, в летунських боях на південному сході зістрілили **35** ворожих літаків, **54** машин знищили на землі, 9 інших поважно ушкодили на землі. Пропало 7 власних літаків.

Бомбардування югославянських пристаней

РИМ, 8. IV. — **Головне Командування Італійської Армії** подає:

Після перших воєнних кроків в неділю **6.** IV. італійські летунські відділи заатакували обекти ворожого летунства, фльоти та сухопутні уладження на **грецькому та югославянському** фронті.

У Спліті збомбардували портові уладження та кораблі в пристані. Затоплено 2 кораблі середньої величини. В **Которі** збомбардували пристань, причому спричинили значні шкоди. Влучно поцілено бомбами одну торпедівку і плаваючий док. Затоплено один пароплав. Важко ушкоджено арсенал в Теодо біля Котору. Влучно поцілено другу торпедівку. Магазин муніції вилетів в повітря. Італійські літаки заатакували водолітаки в пристані, як також становища протилетунської артилерії. Знищено один ворожий літак та ушкоджено кілька інших. Летунська база в **Мостарі** мала важкі втрати. Крім того бомбардовано мости й комунікаційні сполуки, де спричинено численні спустошення. В повітряних боях зістрілено 2 ворожі літаки. Пропали 2 італійські літаки.

Вороже летунство бомбардувало **Скутарі**, при чому кілька осіб ранено та спричинено незначні шкоди.

У Східній Африці передбачені рухи наших військ розвиваються далі. Щоб оминути жертв серед цивіл. населення, евакуовано **Адіс Абебу**. Біле населення, що є під опікою італ. поліційних відділів, не мало ніяких шкід. Ворог налетів на летунську базу в **Десіє**, де спичинив шкоди.

В Лібії змоторизовані італійські та німецькі батави передерлися крізь анґлійські становища на північний і південний схід від **Бенгазі** та відперли успішно протиатаку ворожих панцирних возів. Взято в полон багато анґлійців і багату воєнну добичу, зброю та воєнні самоходи.

Одне італ. підводне човно у східній частині **Середземного моря** заатакувало ворожий транспорт під охороною та поцілило влучно два ворожі кораблі, з яких один затоплено.

——o——

ПОДЯКА МАТСУОКИ ДЛЯ НІМЕЦЬКОГО ТА ІТАЛІЙСЬКОГО НАРОДУ

БЕРЛІН, 8. IV. Після того, як японський міністр закорд. справ **Матсуока** покидав територію Великонімеччини, він звернувся з такою грамотою до німецького та італійського народу:

„У хвилині, коли прощаю Німеччину на останній граничній стації в Малкіні, відчуваю потребу ще раз висловити моє щире вдоволення за гостину, що її мені приготовили німецький та італійський нарід. Одночасно хочу сердечно подякувати **Фірерові, Дуче**, міністрам закордонних справ і провідним мужам обох націй за ту всю прихильність і чемність, яких зазнав я і мій почот. Мої відвідини тільки зміцнюють мою віру в перемогу держав оси та успішне заведення нового світового ладу.

Новинки

КАЛЕНДАР

КВІТЕНЬ.

9. Середа — пр. Матрони.
10. Четвер — пр. Іларіона.

—

— ПЕРЕСЕЛЕНЦІ З СОВІТІВ І ЛИТВИ, яким митна німецька сторожа забрала гроші при переході кордону — та які внесли прохання до УЦК перед 15. III. 1941 р. у *справі звороту тих грошей* (у формі допомоги) і не долучили оригінальних посвідок — мають до 15. квітня 1941 р. доповнити свої прохання, надсилаючи до УЦК оригінальні квіти митної сторожі — інакше прохання їх не будуть розглядані і вони не дістануть підмоги. — *Надсилання нових прохань* неактуальне й УЦК буде їх звертати. Ті переселенці, яким німецька митна сторожа забрала понад 1.000 зол., мають до 16. ц. м. подати на руки УЦК: 1) *маєтковий стан,* 2) *родинний стан, 3) чи має* посаду та яку платню?

— ЧЕРГОВИЙ ВИКЛАД з нагоди 100-ліття появи „Гайдамаків" Т. Шевченка, уладжений заходом Наукової *Ради УЦК буде в середу,* дня 9-го квітня ц. р. в год. 19-ій (7-ій вечором) у домівці Українського Видавництва *при Райхсштрассе 34,* 1. пов. — Говоритиме проф. Павло Зайцев з Варшави на тему: „Психольогічний портрет Шевченка". Управа *Наукової Ради запрошує* на згаданий виклад нашого відомого й заслуженого дослідника творчости Т. Шевченка всіх своїх Членів і Прихильників. Гостям раді. Вступ вільний.

— ДРУГИЙ КОНЦЕРТ у Берліні пп. Л. Мацюка (оп. співака-тенора) та С. Кисіля (скрипака) відбудеться 20. квітня ц. р. в 18-ій год. в салі на Кірхпляц 8. Доїзд У-Б до Ріх. Вагнерпл., С-Б Шарльотенбург. 3х

— ПОДЯКА. Учні криницької учительської семінарії дякують д-рові Іванові Леміщці, лікареві в Кракові, за щедрий дар 100 (сто) зол. на їх „фонд дрібних видатків для найбідніших учнів".

— НА ЗИМОВУ ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ІНВАЛІДАМ зложили українські робітники в таборі Ст. Авольд у Льотрінгені (в РМ): Кримський А. 5, Кушнір Мих. 3, Сьорак Ст. 1.50, Фертак Ілько 2, Куйбіда М. 1, Кривий А. 1, Коваль М. 1, Ситар І. 1, Гергаль М. 1, Вишничук В. 1, Сочавець Віталій 1, Должицький І. 1. Разом 19.50 РМ. — Цей гарний учинок наших робітників на чужині заслугує на признання й наслідування.

— НА ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ зложили БУКОВИНСЬКІ УКРАЇНЦІ в таборі ч. 90 у Варті, округ Бресляв, (в нім. марках): Д-р Івашко Михайло 1, Івашко Ірина 1, Церкевич Володислав 2, Соколовський Микола 0.50, Крушницький Нестор 1, Н. Н. 1, Турушанко Емануїл 1, о. Джулинський Іван 1, Даміян Степан 0.50, Москаль Володимир 1, Бауер Яків і Каролина 1, Фіяля Франц 1, Буреш Людмила 0.50, д-р Данчул Володимир 1, Дутка Микола 1, Пайкерт Йосифіна 5, д-р Роман Ясеницький 5, Чесниковський Теофіль 1, Івасюк Василь 2, о. Сімович Михайло 2, Іван Ясеницький 2, Тевтул Іван 1, Руснак Теодор 1, Нагасся Ірина 1, Руснак Ольга 1, Джулинська Артемедія 1, Горецький Микола 1, Джулинська Евгенія 1, Церкевич Людмила 1.50. — Разом 40.— РМ. — Зібрали: о. Іван Джулинський і Володислав Церкевич. — Хто черговий?

— КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ В БЕРЛІНІ. Дня 17. квітня, в год. 18.30, відбудеться в Берліні в репрезентативній салі Бетовена (Кетенерштрассе 32) концерт української музики. Співатиме п-і І. Іваницька (народні пісні, композиції Косенка, Н. Нижанківського, Степового), фортепянові композиції В. Барвінського виконає проф. Музичної Академії Герман Гоппе.

— НА ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНСКОМУ СТУДЕНТСТВУ деклярували в Ярославі (в зол.): „Маслосоюз" 25, Курилюк Ярослав 5, Кобрин Атанас 5, Скіцько Іван 1, Криса Ілля 25, Садовський Іван 5, д-р Федевич Олекс. 3, д-р Шемердяк Лев 3.50, Вороблевський Іван 5, Наконечний Волод. 5, Копистяиський Андр. 1.50, д-р Барусевич Микола 10, Коженьовський М. 5, д-р Семчишин Гр. 3, Мачишин Степанія 2.50, д-р Литвин Євген 20. — Одноразово зложили: Чопик Ярослав 3, Градовська Олена 5. — Крім деклярованих сум зложили: Вороблевський Іван (укр. харчівня) 45, Ліськевич Павло 5, Городиський Богдан 5. — Підвищили деклярованi суми: Теодор Борис до 100 зол., м-р Гошоватюк Ярослав до 15, Смук Євген до 2. — Збірковий реф. КоДУС — Смик Роман.

Зїзд українських правників у Кракові

Центральна Правнича Секція при УЦКомітеті в Кракові повідомляє, що в днях 13. і 14. ц. м. (латинські Велик. Свята) відбудеться заходом тієї Секції **Зїзд Українських Правників з Генерального Ґубернаторства.** В його програму увійдуть важні фахові й станові справи, що цікавлять увесь український правничий загал ҐҐ.

У цьому Зїзді візьмуть обовязкову участь усі голови Повіт. Правничих Секцій разом із одним співробітником та всі звязкові. Крім цього можуть та повинні взяти також участь, як гості, поодинокі члени *Правничих Секцій. Учасники Зїзду мусять* зголоситися заздалегідь **письменно** на адресу УЦК, Правнича Секція, Краків, Зелена 26/7, III. пов., при чому мусять виразно зазначити, чи рефлектують на нічліг.

Поодинокі Секції чи звязкові перешлють негайно спішним листом (експресом) звідомлення з дотеперішньої праці, якщо досі цього не зробили. Одночасно перешлють заяви членів та їхні анкетні листки, що їх досі не передано. На кожній заяві мусить бути стверджене членство кандидата на члена Секції з боку дотичного УДК.

Одночасно пригадується, що в звязку з розпорядком Дирекції Залізниць у Кракові про окремі дозволи на їзду залізницею, що обовязуватиме від 12. IV. ц. р. — всі учасники Зїзду з-поза Кракова повинні подбати заздалегідь про потрібні дозволи в компет. влади.

Ціна карти вступу на святочну вечерю, що *відбудеться в рямках Зїзду,* сягає 20 зол., які можна переслати поштою на конто УЦК Правн. Секція або вплатити при вступі на салю.

Кожний учасник Зїзду повинен мати окрему посвідку (повновласть) від свого УДКомітету.

—o—

Ґен. Вейвил у Греції

ШТОКГОЛЬМ, 8. IV. — Згідно з урядовим повідомленням, що в понеділок прийшло з Лондону, ґен. Вейвел перейма́є, як головний вожд близько-східних відділів, провід англійських боевих сил, що висіли на сушу в Греції. Щодо сили англійських військ завважують у Лондоні таке: Порозуміння між грецьким і англійським ґенеральним штабом устійнило силу тих англійських військових відділів і не означає всієї сили плянованої англійської допомоги. Не це нове, що німці ввійшли до Греції, але те, що англійська армія є в Греції.

Лондонський представник шведського щоденника „Афтонблядет" думає, що приявність англійської армії в Греції — це вже від багатьох тижнів розмірно добре прихована тайна. Та це було загально відомою тайною для всієї Европи.

Якщо йде про силу англійського експедиційного корпусу, то англійське громадянство залишене на чисті здогади. Англійські часописи оцінюють силу англійських військ у Греції **на 150.00 до 300.000** людей. Один американський кореспондент говорить про 7 дивізій в повному озброєнні з тисячами легких і важчих панцирників і навіть з деякою кількістю великих вогнеметів. Всі готелі в південній Греції заревкірували для англійських штабів. Врешті в Лондоні повторяють те, що оповідають подорожні з Царгороду, що велику кількість военного матеріялу вивантажили в 5-ох різних пристанях. Щораз виразніше виявляється, що вже віддавна підготовляли й переводили англійські військові десанти.

—o—

НОВЕ КРУТІЙСТВО.

ШТОКГОЛЬМ, 8. IV. — Англійська пресова аґенція Ройтера подає, що німецькі летунські сили заатакували Білгород, хоч югославянський уряд проголосив Білгород та Загреб і Любляну „відкритими містами". Очевидно, що ті жести обурення Ройтера не зможуть відвернути уваги від злочинної і підступної гри Англії. Як хоче назвати англійське пресове бюро німецькі селянські господарства і лікарні, що їх бомбардували англійці, коли воно називає „відкритим містом" югославянську столицю з її летовищами й казармами?

—o—

ЛЕТУНСЬКИЙ НАЛЕТ НА СОФІЮ

СОФІЯ, 8. IV. — Болгарська протилетунська оборона подає:

Вночі на 7. квітня перевели ворожі літаки атаку на **Софію.** Скинуто 20 розривних і запальних бомб, з яких 4 не вибухли. Було багато вбитих і ранених. Жертви дістали негайну допомогу. Кілька будинків і одну школу поцілено.

—o—

Зі спорту

ЗІ СПОРТОВОГО ЖИТТЯ ЯРОСЛАВА.

Дня 6. квітня ц. р. відбулися в Ярославі змагання копаного мяча між дружиною КЛК і „Артилеристами". По дуже гарній та в скорому темпі втриманій грі перемогли німці 4:1 (1:0). КЛК виступив з Гуцулом („Сян") і Зелінським („Сян") та Бартошком на середині помочі. До половини КЛК додержував ще по-трохи кроку німцям; по половині гра належала переважно до німців. Декілька грізніших випадів зліквідував добрий німецький воротар. Вислід заслужений, хоч при іншому воротареві міг бути вищий. На КЛК слідно зимове безділля. Публики багато. Суддя добрий. Обі дружини грали правильно.

Операційні терени на Середземному морі

БЕРЛІН. — Офіційно повідомляють: Внаслідок військових акцій у Греції треба числитися з можливістю операцій на водах східньої частини Середземного та Еґейського моря. Тому для торговельних кораблів виринає загроза плавати у тій частині моря, що стала операційним тереном. Кожний корабель, що пливе в цьому районі, наражуєься на небезпеки від мін або інших боевих середників. Тому німецький уряд остерігає перед переплиттям у загроженій смузі, що лучиться із східньою границею морського району, означеного італійським урядом у заяві з 4. лютого 1941 р. Він обіймає всю східню частину Середземного моря вкючно з Еґейським морем аж до границі територіяльних вод Туреччини. Підчас теперішніх операцій невтральні кораблі мусять перебувати на турецьких водах.

—o—

Англійські підводні човни в Югославії

СОФІЯ, 7. IV. — Про тісні взаємини між сербськими членами військового перевороту та англійськими політиками може свідчити найкраще факт, що англійські підводні човни використовують югославянські порти Катор і Дубровнік. Югославнські летуни дістали вказівки щодо найближчих летунських англійських баз та сиґналів англійського летунства на випадок прічалювання англійських літаків у Югославії.

Англійські літаки в Югославії

СОФІЯ, 7. IV. — Добре поінформовані кола повідомляють, що англійці перебрали команду над обслугою військових летовищ у Югославії. Минулої пятниці й суботи надлетіли до Югославії перші англійські літаки.

РАДІОВИСИЛЬНЯ У БІЛГОРОДІ МОВЧИТЬ

ШТОКГОЛЬМ. — Білгородська р[...] висильня перервала свої авдиції в не[...] оголосивши комунікат, що Білгород з[...] бардували ворожі літаки. Також раді[...] сильня аґенції „Аваля" не надає ні[...] комунікатів.

ПОРТУҐАЛІЯ ЗМІЦНЮЄ СВОЇ ВІЙСЬ[...] НА АЗОРАХ

ЛІСАБОНА. — У суботу, 5-го ц. [...] лісабонського порту виплив порту[...] ський корабель із 830 вояками й вое[...] матеріялом. Військовий транспорт пр[...] чений для зміцнення військового ґарні[...] на Азовських островах.

МІН. МАТСУОКА ВИЇХАВ ІЗ НІМЕЧЧИ[...]

БЕРЛІН. — Минулої суботи, 5-го ц[...] вполудні представник Тенно (японсь[...] цісаря — Ред.) мін. Матсуока й мін. [...] Рібентроп зустрілись і відбули дальші [...] мови. Пополудні мін. Матсуока пок[...] Німеччину. Достойного японського г[...] привітав щиро на прощання мін. фо[...] бентроп.

ОГОЛОШЕННЯ

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/12 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередну адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини нечеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20 При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. [...]
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Kr[...] Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 10[...]